

Saloua El Messaoudi benoemd tot hoogleraar Cardiovasculaire inflammatie en preventie

9.9.2026 - | Radboud Universiteit

Cardioloog Saloua El Messaoudi is benoemd tot hoogleraar Cardiovasculaire inflammatie en preventie aan het Radboudumc / de Radboud Universiteit. Ze is expert op het gebied van cardiale beeldvorming. In haar onderzoek richt ze zich op de rol van ontsteking bij hart- en vaatziekten. Daarbij maakt ze onder meer gebruik van innovatieve beeldvormende technieken om ziekteprocessen eerder zichtbaar te maken.

Hoe voorkom je hart- en vaatziekten voordat onherstelbare schade ontstaat? En hoe vermijd je dat iemand die al een hartinfarct heeft doorgemaakt opnieuw wordt getroffen? Die vragen vormen de kern van de leerstoel van Saloua El Messaoudi: de oorzaken en het verloop van ontsteking in de vaatwand en hartkleppen, en wat die kennis betekent voor preventie en behandeling.

‘Als cardioloog zie ik patiënten vaak pas wanneer er al schade is ontstaan, bijvoorbeeld na een hartinfarct’, vertelt El Messaoudi. ‘Als we eerder kunnen vaststellen wie een hoog risico op een infarct loopt, kunnen we preventief ingrijpen.’ Ook na een infarct blijft bij een deel van de patiënten, ondanks optimale behandeling van traditionele risicofactoren, het risico op een nieuw infarct verhoogd. Ontsteking speelt een belangrijke rol in dit zogenoemde restrisico. ‘Preventie stopt niet bij de eerste diagnose. Ook daarna valt nog veel winst te behalen.’

Ontsteking als drijvende kracht

Verkalking van de kransslagaders of een verstijvende aortaklep zijn verschillende aandoeningen waarbij een vergelijkbaar onderliggend proces een rol speelt. Door laaggradige ontsteking (inflammatie) ontstaan en verergeren deze aandoeningen. Behandeling van die ontsteking pakt niet alleen de gevolgen aan, maar ook het onderliggende ziekteproces.

Traditionele risicofactoren verklaren niet altijd waarom de ene persoon wel en de andere geen hart- en vaatziekten ontwikkelt. Zo hebben mensen bij wie zowel het lipoproteïne(a) cholesterol als ontstekingswaarden verhoogd zijn vaker kransslagaderverkalking dan mensen met alleen een verhoogd lipoproteïne(a). ‘Er loopt veel internationaal onderzoek naar medicijnen die lipoproteïne(a), verlagen’, zegt El Messaoudi. ‘Ons werk laat zien dat het waarschijnlijk niet alleen om cholesterolwaarden gaat. Ook de mate van ontsteking lijkt belangrijk voor het uiteindelijke risico op hart- en vaatziekten.’

Ze vervolgt: ‘Met meer kennis van de wisselwerking tussen lipoproteïne(a), ontsteking en vaatziekte, kunnen we beter bepalen welke patiënten het meeste baat hebben bij lipoproteïne(a)-verlaging, ontstekingsremming of een combinatie daarvan.’ Daarmee wordt preventie persoonlijker: niet langer een algemene aanpak, maar een behandeling op maat voor de individuele patiënt.

Beeldvormende techniek maakt ziekte eerder zichtbaar

El Messaoudi is gespecialiseerd in beeldvorming. Een gerichte behandeling begint met een goed beeld van de ziekte. Als beeldvormend cardioloog heeft ze expertise in MRI, CT, echocardiografie en nucleaire beeldvorming. In dit vakgebied worden grote stappen gezet. Waar beeldvorming lange tijd vooral liet zien welke schade al was ontstaan, leveren geavanceerde en moleculaire technieken

beelden op van de processen die hieraan vooraf gaan en op dat moment écht actief zijn.

Met PET en CT brengt El Messaoudi de activiteit van cellen in beeld die betrokken zijn bij verkalking en fibrose in hart-, vaat- en klepweefsel, voordat veranderingen met conventionele beeldvorming zichtbaar zijn. Dat biedt meer inzicht in mechanismen die tot ziekte leiden, snellere diagnose voor de patiënt en gerichtere behandeling. 'Hoe eerder we begrijpen wat er gebeurt, hoe beter we behandelingen kunnen afstemmen op de individuele patiënt.'

Risicoprofiel en gepersonaliseerde behandeling

Door biologische activiteit in hart, vaten en kleppen in beeld te brengen, krijgt El Messaoudi scherper zicht op het risicoprofiel van patiënten en de behandeling die het beste bij hen past. Tegelijkertijd biedt dit aanknopingspunten voor nieuwe behandelingen en laat het zien of die het ziekteproces daadwerkelijk afremmen. Haar onderzoek naar CHIP, een leeftijdsgebonden verandering in bloedstamcellen die het risico op hart- en vaatziekten verhoogt, draagt bij aan een nauwkeurigere inschatting van het individuele risico. Samen met onderzoekers van Harvard vond zij aanwijzingen dat het ontstekingsremmende middel colchicine de groei van bepaalde CHIP-gerelateerde celklonen kan afremmen. Ook leidt zij een studie naar de vraag of het ontstekingsremmende middel colchicine de progressie van aortaklepstenose kan vertragen. De resultaten van deze studie worden in 2027 verwacht.

Voor haar onderzoek werkt El Messaoudi nauw samen met cardiologen, internisten, radiologen, nucleair geneeskundigen en celbiologen. 'We zijn als Radboudumc heel sterk in die multidisciplinaire samenwerking. Daaruit ontstaat kennis die we vertalen naar de patiënt.' Als medisch hoofd van de Clinical Trial Unit Cardiologie is zij bovendien betrokken bij grote internationale behandelstudies. 'Zo krijgen onze patiënten toegang tot innovatieve behandelingen en brengen we nieuwe kennis sneller naar de praktijk.'

Loopbaan

Saloua El Messaoudi studeerde Geneeskunde aan de Radboud Universiteit en specialiseerde zich tot cardioloog met cardiovasculaire beeldvorming als aandachtsgebied. In 2016 promoveerde ze in het Radboudumc op onderzoek naar schade aan hart en vaten door zuurstoftekort (proefschrift: *Targeting the adenosine system to limit ischemia-reperfusion injury*) en in 2017 trad ze toe tot de cardiologiestaf van het Radboudumc. Sinds 2024 leidt zij de Clinical Trial Unit Cardiologie en vervult ze functies voor onder meer de NVVC, de ESC en de EACVI. Zij is tevens coördinator van het onderzoeksprogramma 'Atherosclerose en Trombose', dat dit jaar is uitgeroepen tot Radboudumc Top-onderzoeksprogramma. Haar benoeming tot hoogleraar-leider in academische gezondheidszorg gaat in op 1 september 2026.

<https://www.ru.nl/over-ons/nieuws/saloua-el-messaoudi-benoemd-tot-hoogleraar-cardiovasculaire-inflammatie-en-preventie>